

ul Spiru Haret

MASTARUL

UL VI SI VII

339 m.

67361
 Dulapul Nr. 10
 BUCURESTI

= REVISTA =
 = LITERARA si STIINTIFICA =

P. 69.912

VLASTARUL

REVISTA LICEULUI „SPIRU HARET”

APARE ODATĂ PE LUNA

COMITETUL DE ELEVI:

BELDIE ALEXANDRU
HĂRDĂU VIRGIL
MIHĂLCESCU ȘTEFAN

POPP DINU
TEODORESCU VIRGIL

Clasa VII-a

Sub conducerea d-ilor profesori: director D. FOCȘA și GEORGE MARINESCU
Redacția și Administrația: Liceul „Spiru Haret” Str. Italiană, 31—București

ABONAMENTE: PE UN AN 120 LEI
ACEST NUMĂR 25 LEI

ANUL VI, No. 1—2

1020-30

SUMARUL:

1. Cuvânt înainte Hărdău Virgiliu VII	9. Strigătul lui Napoleon C. Goran
2. Spiru Haret. D-1 Director D. Focșa	10. Decor de August G. Moisil cl. III B
3. Lui Spiru Haret Bădulescu G. VII	11. Cînc e de nină A. Cehov trad. Kohn VI A
4. Toamnă Bădulescu G. VII	12. Oblăciuri de Crăciun Prof. G. Marinescu
5. La pază Popp V. D. VII	13. Tămuse Scatii Hărdău Virgiliu VII
6. Pastel Rotman Al. III	14. De când se mănâncă pâine Zentler A. cl. IV A
7. Inserare Mih. Constantinescu VII	15. Evoluția cinematografului de Spere Celeste
8. Un om Șerban Popp IV A	

Cronică științifică; Școlare; Cronică Muzicală,
Revista revistelor, Jocuri.

Tipografia LUPA, din str. Vasile Lascăr, 24 (aproape de statuia C. A. Rosetti)
lucrează tot felul de imprimări cu prețuri absolut eficiente.

CUVANT INAINTE

339 per.

În liceul nostru, dăinuind tradiția ca ultima clasă a liceului să fie însărcinată cu conducerea efectivă a activității extrașcolare a liceului și cum această activitate se reduce, în primul rând, la scoaterea unei reviste, noi ne însărcinăm să ducem mai departe această tradiție.

Pășind în al VI-lea an de activitate, ținem să aducem pe această cale laude celor ce au contribuit la bunul mers al revistei, seriilor precedente, cât și aceluia care au acordat sprijinul moral cât și material, făcând ca revista să fie fala liceului.

Idealul nostru este că, dacă nu vom reuși să scoatem o revistă mai bună, cel puțin ea să fie la nivelul celor apărute până acum.

Vom căuți în primul rând să facem din revista noastră o revistă atrăgătoare din toate punctele de vedere. Materialul va fi variat și subiectele tratate vor fi scrise în așa fel încât să fie pe înțelesul tuturor.

Vrem să facem o revistă care

să aibă originalitate și puține traduceri. E mult mai ușor să traduci decât să produci. Noi vrem producție, dar nu producție de duzină, ci o producție aleasă. Scopul nostru este de a forma gustul literar. Chestiunile de actualitate ca radio-ul și a. vor fi debătute în coloanele revistei noastre.

Rugăm în același timp pe colegii din toată România Mare cari conduc asemenea reviste școlare să ne trimeată revista lor în schimb revistei noastre, ca să le cunoaștem gândurile, tendințele și să grăbim astfel, cu un minut mai devreme, unitatea sufletească a generațiunii de mâine.

Încrăzători în forțele noastre, pășim cu seninătate în noul an și sperăm în concursul tuturor colegilor; al colegilor noștri, — cari ne-au acordat încrederea, trimițându-ne în comitetul de conducere al revistei — cât și în al mai marilor noștri.

În numele comitetului,
Hărdău Virgiliu
cl. VII-a

Spiru Haret

Peste câteva zile se implinesc 17 ani de la moartea lui Spiru Haret.

Când vestea morții lui a ajuns în orașul de munte, în care mă găseam atunci, m'a cuprins un sentiment de durere profundă, de gol.

Simțeam că pierd sprințul, nădejdea încrederea...

Și sentimentul acesta era mult mai general — copleșise pe toți, mari și mici.

Când am împărțit vestea aceasta elevilor mei, cari sunt astăzi oameni mari, lacrimile lor s'au amestecat cu ale mele, dând cel dintâiu și cel mai sincer omagiu de recunoștință omului.

După trei zile, în fața casei lui din strada Verde, oameni mai bătrâni de cât eram eu și elevii mei, oameni cu părul sur și cu părul alb, începeau și oșeliți de viață și de lupți, începând cu vocea înecată de lacrimi, a lui Ion Brătianu și cu emoția nesăpănită dar cu glasul înoripit și vibrant al înțăfătorului Ion Mihalache și terminând cu ultimii asistenți, sosiți din toată țara, își împleteau lacrimile strigându-și astfel durerea.

Se spărsese clopotul la sunetul cărută se înfiorau toți și se alinau la datorie.

Nimeni până la el nu simțise mai clar și mai adânc pulsul fărăi, nimeni nu intrase mai mult și mai aproape în inima poporului și nimeni nu înfățișa mai cu adevărat credința și nădejdea.

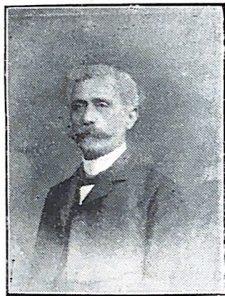
Atâtea rădăcini rupte, atâtea răni săngerându-se.

Mai târziu s'au cercetat meritele, s'a

fixat valoarea lui ca om de știință și ca om de stat, s'a explicat taina prodigioasei sale activități și a încrederii nemărginite ce semăna pretutindeni.

Cu cât trec anii cu atât figura lui apare mai proeminentă în perspectiva vremii.

Spiru Haret o fost o minte ageră, clară, îndrăzneată. — Pentru teza sa de

SPIRU HARET

doctorat a abordat și rezolvat o problemă care părea definitiv închisă. Și lucrarea aceasta, a primului doctor în matematică română la Paris, a fost un adevărat eveniment științific.

Dar câte inteligențe mari nu se pierd sau nu produc roade?

Haret era însă un adept al muncii. Aș spune un sclav al ei dacă n'ar fi avut, în același grad, simțul măsurii și al ordinii.

N'am avut fericirea să fiu în apropierea sa, dar cei cari i-au fost cola-

boratori se mândrisc să recunoască a fi luat dela el sistemul, obiectivitatea, stăruința.

Activitatea lui era stimulată continuu de o voință neînfricată și încălzită de dragostea în care înrădăcinea toate proiectele sale. Și astfel a reorganizat tot așezământul școlar, a creat atmosfera și mijloacele pentru ridicarea școlilor.

Ce puțin lucru cuprindă curintele noastre!

Cine-și va lua osteneala și mai ales cine va izbăvi să desprindă, cât, din oala ce suntem astăzi, se datorește lui Spiru Haret.

Faptele lui sunt un capitol mare și larg asupra cărora se va insista încă multă vreme, viața lui însă este un izvor tot așa de bogat și pentru noi, astăzi, plin de încașăminte.

În Spiru Haret, al cărui nume onorează școala noastră, noi găsim nu numai o mare figură a neamului ci prin viața lui ca om prin sufletul lui întreg și cald, el este pentru noi o iconă, nu model de viață.

Dacă în educație nu predică ei pilda singură e rodnică, în viața lui elevii noștri vor găsi totdeauna indemn și criteriu.

Inițialele lui pe care toți elevii le poartă să le dea în totdauna un fior de mândrie și de sfială când faptele lor vor trece prin prisma propriei lor conștiințe.

D. FOCȘA
Directorul Liceului

Lui „Spiru-Haret”

Iecană vie, scumpă, a sufletului nostru,
Simbol ce ne îndeamnă, și ce ne sfătuiește,
Tu, pildă neuitată, ce 'n veci ne 'nsufletește,
Părinte-al școlii noastre, ce azi ni-e
(adâpostul.

Pe culmea omenirii, tu te-ai urcat, în soare,
Să luminezi poporul, bătrânii și copiii,
Să faurști străjerii de azi, ai României
Să ne deschizi și nouă în urma ta căutare.
George Bădulescu
Cl. VII.

Toamnă

Cad frunze iar,
Pe sub slejar,
Covor de jar.

Din pomii goi,
Cad frunze moi,
Galbene foi.

Crângu'n culori
Pe fond de nori
Natură! mori!

George Bădulescu
cl. VII

Literatură

La pază.

— Moș Ioane! Moș Ioane!...
Hai mai degrabă! Ți-ai luat pușca? Ce mai stai? Nu știi de ce am venit? Cartușe am eu. Se sue în docar în spatele meu, împreună cu câinele său Florea, presupusul „prepelicar”, dar care în realitate nu este decât un dulău ciobanesc, învățat puțin cu vânătoarea. Câinele meu cum îl vede, se supără, mărite și apoi se culcă la picioarele mele.

Dau bice cailor și pornim. Drumul duce șerpuiind prin pădurea de stejar. Din cracă în cracă sare ici și colo câte o pasăre cîrîpînd. În văzduh se rotește un uliu. Puțin mai departe aud o ciocănităoară ce lovește în pom. Caut s-o văd, dar abia o zăresc, că se și ascunde în partea cealaltă a stejarului.

În sfârșit iată-ne ajuși la baltă. Socrele e aproape de apus, acoperit cu mici nori cenușii, iar orizontul este roșu aprins.

„Vom avea vânt tare mâine, cucoane! Imi spune moș Ion, aprinzând luleaua veche.

Ne coborim din docar. Florea „prepelicarul” sare dând tot felul de tîrcoale în jurul nostru și apoi intră în apă. Ese strănutând și se scutură udându-ne. Ne urcăm în barcă, lău vâslele și încep să vâslesc. Luntrea despica stuful în dreapta și în stînga

care se apleca sub greutatea pomătului din vârful lui. Câte o pitulice sbura din cubul ei cu câte un slărăt de aripi care se pierdea printre trestii.

Eșim într'un luminiiș. La capătul celalalt al acestui ochiu de apă, o liștă intră grabită în stuf. O becațină zboară la mal prin lața noastră, făcând tot felul de zig-zaguri cari la urmă se pierd într'o linie dreaptă, când bătrînul vînatore dela capătul bărcii trage în ea. Cade, Căinii, amândoi sar din barcă înnotînd la mal.

Căinele meu, mai iute la înnot ajunge, la țarm la repede becațina și se întoarce la barcă fiind urmat de aproape de Florea. Cu mare greutate îi urcăm. Iau pasărea din gura cănelui și o dau lui Moș Ion în ale cărui mâini ucigașe își dă slărșitul.

Soarele tocmai apunea lăsînd ca urmaș al său numai câteva pete roșii (cari mai brăzdează o rul. Broaștele își cântă concertul lor monoton fiind însoțite numai de glasul din văzduh al câte unui cocostărc și de tîncănitul regulat al vâslelor.

Iată-ne ajuși la locul nostru. E o mică insulă înconjurată de apă și de stuf în mijlocul acestei bălți. Un covor minunat de iarbă verde neumbată ni-se întinde sub picioare.

Abia așezați la locurile noastre, îl aud pe moș Ion că trage un loc. Mă mir în ce da așa curînd. Dar nu face nimic. Cînd vom pleca vom ști.

Tîntării încep să-mi zbrîrne la urechi într'un mod plictisitor. Imi scot pîdria și caut să-i alung. Cocostărcii în cărduri de câte doi trei sburînd deasupra capului meu.

Dau iată că rațele încep să vină în sbor, la început mai puține. Stau liniștit la locul meu și nici nu mă mișc nici nu trag. Poate mă veți întreba de ce? Iată cauza. Acestea sboară totdeauna sus și sunt ca un fel de „avant-garde” pentru grosul trupelor de rațe ce vor trece dela locul lor de zi la cel de noapte. Dar s'a întunecat aproape.

Acum trec din ce în ce mai multe. Douăzeci de minute, o jumătate de ceas ține această pază de rațe. Din ce în ce aud mai deslușit sborul caracteristic al acestor pasări. Impușcaturile se repetă din ce în ce mai des. Câte un „plou!” se aude la mica distanță și căinele se repede în acel loc și se întoarce apoi cu palmipeda în gură.

Dar s'a întunecat și nu mai văd nimic, ci numai aud sborul rațelor. Tîntării la cari nici nu mă mai gândisem în acea jumătate de oră încep să mă plictisească iar.

Dar iată că la spatele meu aud pașii lui moș Ion care vine triumfător spre mine, țînînd de coadă o vulpe jumultă (acesta fusese primul său loc) și cu câteva rațe. Ne urcăm în barcă veselii. Ici, colo, sboară câte o rață, turburată de mersul nostru, dar în care nu putem trage din cauza întinericului. Cunosc atât de bine balta încît drumul luntrei nu este împiedicat de nimic. Ajung la docar plecăm, lăsînd în urma noastră balta în care numai broaștele își continuau cîntecul lor în tacerea nopții, iar luna măreață apărea la orizont ca un disc strălucitor, ce avea să vegheze asupra întinericului.

Dinu V. Popp
cl. VII-a

محمد بن عبد

Pastel

I

Toaca mică dela schit
A început să sune.
Totul este liniștit,
Soarele apune.

II

Omul munca a încetat,
Roata morii tace.
Seara lină s'a lăsat,
În natură-i pace.

Rotiman Alex.
cl. III-a B.

محمد بن عبد

Inserare

Am ajuns sus pe colină...
De-aici se vede toată cupa văii
Pînă'n depărtare.
Și isvorul cu apă lină
Și muntele de aramă sub soarele din
(zarc.

În vale,
Ascuns aproape tot de crîng,
Se ogîndește 'n lac sătucul.
Iar din crîng, sau poate din livezi
Pătrunde pîn-la noi
Un cîntec trist....

Pe cărare trec încet cirezi.

— De ce ești așa tristă?
Privești soarele ce moare 'n zarc.
Ascultă cîntecul din depărtare...
Nu simți iubirea mea?
Doar două inimă, numai două,
Atîta vrăc.

Mihail Constantinescu
cl. VII

Un Om

Era într-o seară de pe la începutul primăverii. Mergea ostenit, cu sculele în spărate și cu fata aplecată, tropoind cu picioarele în noroi.

În strășit ajuns; deschise ușa bordeliului, lăsa sculele jos, scoase un oțel din adăncul inimii și se așeza pe un scaun cu trei picioare.

Era bătrân. Și acum se gândia cu tristețe la viața lui. Fusese așa fericit! În sânul familiei, înșurat și acum singur, părăsit. Dece atâtea necazuri? Doar nu făcuse nici un rău! Dar nu cărte). Tacea și răbda...

Deschise un lei de dulap și scoase o bucată de pâine uscată și două cepe. Mânca încet și greu. După ce mâncă se întinse pe patul sau făcut din scânduri, o rogojină ruptă și câteva toale.

De dimineață fu trezit de cântecul unui corcov din mahală. Se scula, se duse la fântâna din curte și se spală. După ce îmbuca nițică pâine rămasă de cu seară, își lua sculele și plecă spre strada care trebuia s-o paveze.

Acum mergea cu fruntea ridicată și încerca să fredoneze cu vocea lui răgușită, un cântec din tinerețe.

Trecu și ziua.

Pe când se întorcea într-o seară obosit, prin strada cea dărnă, auzi un plâns.

Se opri. Se duse spre locul acela. Văzu un copilăș în hănițe albe. Îi ridică și se îndreptă spre casa. Puse copilășul în patul său de scânduri și se duse la vecina sa. Bătu la ușă. O babuță cu un surâs pe buzele-i uscate, deschide ușa. Bătrânul o rugă să aibă grijă de copil în lipsa lui. Femeia primi cu bucurie și chiar aduse o cană cu lapte. Copilul părea să aibă o lună și acum bătrânul muncia din răspuțeri, spre a hrăni două guri.

Trecu un an. Pe când bătrânul se întorcea acasă, simți o durere de cap și amețeli, ajunse cu greu acasă și se întinse pe pat. Strigă ajutor dar cine-l auzea!

În liniștea nopții nu se auzea decât câteva lătrături de câine și bătrânul gemea fără ajutor...

Deodată se însemnală Din leagănul primitiv al copilului, auzi un glăscior care striga: „...Tată... tată...” !!!

Bătrânul era fericit. Uită și durerea și ameteala. Se îndreptă spre leagăn și vru să-l ia în brațe. Dar o durere de inimă îl făcu să cadă jos fără putere. Simțea că trebuie să moară. Închise ochii și își dete ultima suflare.

Auzise pe cineva spânzându-i tata și muri cu cuvântul pe buze...

Șerban V. Popp
Cl. IV-a A.

Strigătul lui Napoleon

Waterloo! Waterloo!
morne planc!
(VICTOR HUGO)

*Aud și-acum un cuet de armate
Cu valurile mării în furtună:
Pe insulă fantomele s'adună
Și umbra lor pe suflet mi s'abate....*

*Trecutul meu cu gloria'nfrațit
Trecutul meu cu vifore și soare,
Cu prăzi, cu fum, renaște din căltoare
Mai cin, mai cald, de vremuri zugrăcit...*

*Când Moscova—scârlea spre cer ruina
Eu mi-am căzut dragonii înghețați;
Un trăsnet m'a lovit la berezina
Și dolul căzu peste soldați....*

*La Waterloo... la Waterloo, inf,ând!
Aici glasul meu ce-a sguđuit pamântul,
Și-a adormit și flacăra și avântul
Pe insula de jale,
În care zac închis ca în mormânt.*

*Când însă amintirea 'mi poartă pașii
Pe căi de glorie încununale,
De-ici, din praf, în gând sărut ostașii
Și către ei când noaptea e adâncă,
Și mă aşoptănt de grea singurătate;
Mi'ntind aceste brațe încheștate...*

*Iar umbrele lor dragi mă impresară:
Mă văd Cezar și tar mă înfăoară
Vulcanul uriașului avânt...*

*Armata mea în tupte, aprig, sboară:
Cu ochii duși spre ea adorm și ascult
Un tunu de biruință de demult.*

*Iar insula, în vis, îmi e palatul
Și mi glasuri strigă și răsună
Din țarg de zări: «Traiască împăratul!»
Const. Goan*

Decor de August

Pe cărăriia ruginie, cu copaci vârstnici incenușați de vremuri, pășesc încet spre vesela dumberava din Sibiu.

Lumina palidă și tremurată: are se strecoară printre copaci, lăsând o rază să mă sarute. În dreapta se vede doar câmpia aurită cu lanurile mult bogate presărate cu câte-o colibă țărănească, cu clăi și capife de fân.

În stânga decorul însă e feeric. Pajiști întinse sunt așternute pe colimele de ac. Alee și cărări se'ncolăcesc în jurul peluzelor. Ronduri policrome schitate lin pe verzele cel monoton înveselesc priveștiștea și transformă parcul într'un rai pamântesc. Un părășas aluneca alene lăsând să se întrevadă printre unde reflexe argintii.

În urma acestor frumuseți apar tronând calmite Paltinișului ce prin marea lor priveștiștea își poruncesc par'că să li te pleci în genușuri.

Pe urma cripital pitigoiiului, scatiului și cântul cadentat al cizului întregesc p to-rescul...

...Iată-mă sosit în inima dumberavei. Aci își odihnești privirile pe luciul minunatului lac. Brotacii verzu numai conțeneșe să cânte pe când peștișorii se gramădeșe la vre-o bucațică de pâine aruncată de cine știe cine.

Șezui mult admirând tabloul cel măreț, în timp ce soarele apunea lăsând să picure sânge în lacul cel liniștit...

În curând soarele, lampionul roșu, se sinșe... și... odată cu el și viața din dumberava. Rondurile multicolore odată învelite în perdeaua fumurie devin infricoștoare...

George C. Moisil
Cl. III. B.

Mulțumire

Încă de la înființarea revistei noastre, d-l Profesor V. V. Haneș a fost conducătorul și îndrumătorul nostru. D-sale îi datorăm înființarea revistei acum 6 ani.

Astăzi, când D-sa se retrage temporar de la conducere, îi aducem cele mai vii mulțumiri și-i asigurăm că sfaturile și îndrumările ce ne a dat ne vor fi totdeauna prezente în minte.

COMITETUL

Cine e de vină?

de Anton Cehov

Unchiul meu Petru Damianici, profesor, un om uscat și vârnos, foarte asemănător cu un pastrăv atumat și stricat, în care este înfipt un băț într-o zi, fiind gata să plece la liceu, unde predă limba latină, observă, că scoarța „Sintaxei” sale era mâncată de șoareci.

— Ascultă, Prascovia, — zise el, intrând în bucatărie și adresându-se bucatăresei. — De unde dracu s'au ivit șoarecii la noi? Mă rog, eri mi-au ronțit jobenul, azi mi-au slujit Sintaxa... Te pomenești că o să înceapă să mănânce hainele!

— Ei ce să fac? Dar nu eu i-am adus!

— răspunse Prascovia.

— Păi trebuie făcut ceva! Ar trebui să faci rost de o pisică, hai?..

— Pisica avem, dar dacă nu e bună de nimic! — Și Prascovia arătă spre colț, unde lângă mătură, dormita inghemuit un cotoi alb, slab ca un țăr.

— Păi de ce nu e bună de nimic? — întrebă Petru Damianici.

— Că e tânăr încă, și prost. Pare-se că nici două luni n'are.

— Hm... Păi trebuie obișnuit! Decât să stea așa, mai bine s'ar deprinde.

Spunând aceasta, Petru Damianici suspină îngrijorat și eși din bucatărie. Cotoiul ridică capul, arunca în urma lui o privire lungă și din nou închise ochii.

Cotoiul nu dormea și se gândea. La ce? Fiind cu totul străin de viața reală, neavând decât prea puține impresii, el nu putea să cugete decât instinctiv, să-și proiecteze viața după închipuirile-i pe care le moștenise dimpreună cu trup și sânge dela strămoșii săi Tigrii (vezi Darwin). Gândirile lui aveau caracterul unor visuri molcom. În închipuirea lui de pisică își imagina ceva asemănător cu pustiiul Arabiei, peste care sburau niște umbre foarte asemănătoare cu

Prascovia, cu cuptorul, cu mătura. Printre umbre, deodată, apare o furlurioară cu lapte; furlurioara capăta lăbuțe, începea să se miște și să facă încercări de fugă; cotoiul lăcea o săritură și incremenind într-o cruntă deslățare, își înfigea în ea ghiarele... Când furlurioara dispărea în negura, apărea o bucătică de carne, scăpata jos de Prascovia; carnea cu un țipăt fricos, fugea undeva în lături, dar cotoiul lăcea o săritură și-și înfigea ghiarele... Tot ce se părea tânărului gânditor, își avea cu punct de plecare săritura, ghiarele și dinții... Săltet străin — beznă; și cu atât mai mult un suflet de pisică! Pe cât aceste tablouri descrie se apropie de adevăr, se vede din faptul următor: lăsându-se în voia visărilor deodată cotoiul tresari privi cu ochii scilpitori la Prascovia, se sărbli și făcând o săritură, își înfipse ghiarele în poalele bucatăresei. Pe cât se pare, el se născuse, pentru a li vânător de șoareci, demn pe deplin de crunții săi strămoși. Soarta hotărâse, ca el să li groaza subsolurilor, a cămărilor și a lazilor, și dacă nu îi trebuia educație! De altfel să nu ne prea grabim.

Intorcându-se dela liceu, Petru Damianici intră într-o pravălie și cumpără o cursă pentru șoareci. La prânz el agăța de cârlig o bucătică de chifla și așeză cursa după canapea, unde cădeau adesea lucrările elevilor, întrebuințate de Prascovia în gospodărie. La ora 6 fix, când venerabilul lătinist stătea la masă și corecta niște caete școlarești, se auzi deodată de după canapea: „pac” și așa de tare, încât unchiul meu tresări și scăpa tocul din mână. Imdată se duse la canapea și scoase cursa. Un șoricel mic și curat, de mărimea unui degetar miorlăuș și tremura de frică.

— Aha! — mormăi Petru Damianici și privi așa de rătăcios la șoricel, par'că era gata să-i pue un unu. — Te-am prins ticaloosule! Lasă, că am să-ți arăt eu să mai mănânci sintaxa. Și privind la jertfa sa, Petru Damianici așeză cursa jos și strigă

— Prascovia! S'a prins un șoarece! Adu încoace cotoiul!

Numaidecât — răspunse Prascovia, și după un minut intră în odaie, ținând în mână pe urmașul tigriilor.

— Minunat! — murmură Petru Damianici, frecându-și mâinele. — O să-l deprindem noi... Așeză-l în fața cursei... Așa... Da-l să miroasă și să se uite... Așa...

Cotoiul se uită mirat la unchiul meu, la scaun, mirosi șovăind cursa, apoi deodată, sperindu-se pe semne de lumina orbitoare a lămpii și de atenția încordată asupra lui, se smuci și fugi îngrozit spre ușă.

— Stai! — strigă unchiul meu, apucându-l de coadă — Stai ticalosule! Te-ai speriat de șoarece? Uite-te: istică e un șoarece! Uite-te, n'auzi! Ei! Uite-te, îți spun!

Petru Damianici apucă cotoiul de gât și îl dădu cu botul de sârmă.

— Privește în drăciule! Apucă-l Prascovia, și ține-l... Ține-l în fața porțiței... Când o să las șoarecele afară, da-i drumul... Auzi? Numaidecât să-i dai drumul! Ei!

Fața unchiului lui o expresie misterioasă, și încetșor ridică porțița. Șoarecele eși șovăitor... mirosi de jur împrejur și ca săgeata fugi sub canapea; cotoiul, lăsat din mâinile Prascoviei, ridică coada și fugi sub masă.

— A fugit — strigă Petru Damianici furios — Unde e nemernicul, Sub masă? Stai că...

Unchiul țări afară cotoiul și-l scutură în aer.

— Canalăia dracului — bolborosia el, trăgându-l de ureche. — Na! Na! ai să mai dormi altă dată? Canalie...

Ziua cealaltă bucătăreasa auzi din nou: — Prascovia, s'a prins un șoarece! la adu cotoiul!

Cotoiul, după ofensa de eri, se vârise sub cuptor și nu oșise de acolo toată noaptea. Când Prascovia îl scoase de acolo, și aducându-l de gât în birou, îl așeză în fața cursei, el începu să tremure și să miorlăie jalnic.

— Ei lasă-l mai întâi să se deprindă! — comandă Petru Damianici — Lasă-l să pri-

vească și să miroasă. Privește și obișnu-este-te! Stai, luare-ar naiba să te ia! — băgând de seamă, cum cotoiul se dă îndărăt din fața cursei. — Am să te omor din bătae!.. la trage-l de ureche! Așa!.. Ei, acum așeză-l în fața porțiței!

Unchiul ridică încetșor porțița... șoarecele se repezi pe sub botul cotoiului, se lovi de mâna Prascoviei și fugi sub dulap pe când cotoiul, simțindu-se liber, făcu un „salto mortale” și se vâri sub canapea.

— Alt șoarece scapat! — urlă Petru Damianici — Ce fel de pisică e asta?! O mârșavie, o secătură! Trebuie bătută, bătută lângă cursa!

Când fu prins al treilea șoarece, cotoiul, la vederea cursei, și a locuitorului său, începu să tremure din tot corpul și șgăria mâinele Prascoviei... După al patrulea șoarece, unchiul își eși din fire, dădu un picior cotoiului și strigă:

— Da-o afară scărba asta! Chiar astăzi să nu o mai văd în casă! Arunc-o undeva nu face două parole!

Trecu un an. Cotoiul plâpând și uscățiv deveni un motan solid și chibzuit. Într-o zi, furișându-se prin curte, el mergea la o întâlnire de dragoste. Fiind aproape de fiata sa, el auzi deodată un fășăit, și văzu îndată un șoarece, care fugia dela tonița înspre grăjd... Eroul meu se sărbli și să tremure, o lui la fugă.

Ah! Câteodată mă simțșieu în această curioasă situație a cotoiului. Ca și el am avut onoarea, pe vremuri să învăț cu unchiul lătineste. Acum, când se întâmplă să văd o operă din antichitate clasică, în loc să lu în căntare, eu încep să-mi aduc aminte de „ut consecutivum”, de verbele neregulate, de lista de ceară a unchiului, de „ablativus absolutus”... devin palid, părul mi se sărbvește și la fel cu cotoiul, o iau la o uță rușinoasă.

Trad. de Eugen Kohn
Cl. VI-a A.

Obiceiuri de Crăciun

*Eu mă duc mă prăpădesc
Ca un cântec bătrănesc!*

Așa își sfârșește Barbu Lăutarul cântecul său! Se duc oamenii, se duc modele, se duc obiceiurile!

Și ce frumos era odinioară când auziai prin mijlocul troienelor de zăpadă: „Cine primește steaua frumoasă? ” cântat de ne-numarate cete de cântăreți sgribulți în hainele lor groase și înotând prin zăpadă; sau când auziai imbietorul fluer al ciobanului de la Vicleim, anunțând reprezentația teatrală a lui Irod și a Magilor? E bine să mai împropătam din când în când trecutul, căci erau obiceiuri frumoase, curi, cel puțin, uniau copii și părinții într'un gând frumos mângâietor: *Nașterea Domnului!*

Ce origină au aceste obiceiuri tradiționale?

Un profesor distins al generației vechi: G. Dem. Teodorescu cu sufletul însetat după producțiunile populare, a făcut o colecție frumoasă a acestor opere anonime într'un volum apărut acum vre-o 45 de ani. Din cartea lui se poate culege multe cunoștințe străne sârguincioși și cu pricepere.

Ne vom opri numai asupra a doua tradițiuni legate de Nașterea Domnului: Steaua și Vicleimul, și două legate de Anul Nou: Plugusorul și Sorcova.

Steaua și Vicleimul (de la Belleem) sunt rămășițele vechilor spectacole religioase creștine pe care le instituisse Teofilact patriarhul Constantinopolului prin veacul X cu ocazia Crăciunului și care mai târziu sunt recunoscute ca drept religioase de papa Inocențiu III.

Aceste spectacole religioase luară în Franța o extindere mare între sec. XIII și XIV. Ele ies din cadrul restrâns al bisericii și se reprezintă în piețe publice; pe scene imense, cu o figuratie măreață la

care luau parte sute de personaje. Așa se creiază acele piese de teatru cu subiecte religioase numite *mistere și miracole*.

Ele ajung licențioase exagerate; sunt apoi censurate de autoritățile religioase împreună cu societățile de actori: *Les Cleres de la Bazoche*, iar teatrul le licitează

Cu Vicleimul

complet și capătă o nouă formație sub influența *Renasterii*.

Tradiționalismul poporului român a făcut să mai dăinuiească sub forma populară aceste ecouri depărtate ale unor veacuri mistice.

Sorcova e urarea de Anul Nou cu o cracă cu flori de foia; în alte părți cu crăci in-

Cu Sorcova

mugurite pe care poporul le pune în ziua de Sf. Andrei în apă și le ține într'o temperatură caldicioasă până la Sf. Vasile. La Anul nou inmguresc și prin atingerea cu ele, se urează noroc și fericire de anul

nou. Simbolul fericirii cu verdeață nouă e frumos. A fost ușor ca de aci să se treacă la sorcova cu flori artificiale.

Obiceiul e o urmă de la Romani care felicitau pe prietenii la începutul anului lovindu-i cu o crăcuță verde de dalin.

Plugusorul e o urare potrivită cu poazele agricole. Toată punerea în scenă; plugul cu boi, plugarii, aruncarea cu boabe de grâu, buhaiul imitând mugetul taurului, ne arată acest lucru.

Cu Plugusorul

Versurile însă sunt pline de interes, căci alegoria aceluia badică Troian care seamănă și recoltează o cultură așa de bogată, e în legătură cu Traian și nașterea poporului român.

Obiceiurile sunt frumoase și au pitorescul lor. Farmecul amintirilor în legătură cu trecutul trebuie să ne indemneze a nu le năpusti ca pe niște vechituri ruginite. Intreținute frumos, modernizate în sensul ca să fie curățate de tot ce trivialismul mahalalei a introdus în ele, pot produce un surplus de sentimente frumoase în suflete ce au nevoie mereu de tradiționalism sănătos.

Prof. G. Marinescu

O comemorare

La 19 Decembrie se implinesc 18 ani de când marele explorator norvegian, Roald Amundsen, a descoperit Polul Sud.

Din cauza spațiului restrâns, vom reveni în numărul viitor cu un articol biografic datorit colegului nostru T. D. Viilor.

Tănase Scatiu și viața socială

Duiliu Zamfirescu descrie în acest roman decăderea vechei noastre clase boierești și înlocuirea ei prin clasa nouă de proprietari teritoriali, prin proprietari de „tip economic” sau ex jure quiritium.

Să mă explic. Până la anul 1864, la reforma lui Kogălniceanu, toată proprietatea teritorială a țării era concentrată în mâinile a câtorva familii boierești.

Pentru acești boeri moșile nu erau numai un mijloc de existență, pământul le dădea nume, noblețea, rang social. Ei primeau aceste moși de la domnitor ca răsplătă pentru faptele lor însemnate. Lor nu li se cerea o capacitate economică spre a fi dăruți cu moși. În 1864 se pune în aplicare reforma lui Kogălniceanu prin care pământul este redat liber în comerț și se desfașează marea luptă economică. Boerii cei vechi, neavând pregătirea economică necesară, sunt învinși și expropriați din pământurile lor. În 1865 se promulgă codul civil francez, care nu este în esența lui, decă o consacrare definitivă a liberei concurențe pe câmpul de activitate economică. În 1866 se votează constituția, care șterge orice urme de privilegiu de clasă. Societatea românească la o formă dacă nu chiar capitaliste dar de „tip economic”. În lupta dintre anii 1864-1866 au învins indivizii de „tip economic”.

Acesta e faptul economic, acesta e conflictul social descris de D. Zamfirescu, în admirabila sa pagină de istorie socială, intitulată *Tănase Scatiu*.

În romanul *Tănase Scatiu* găsim doua feluri de tipuri diametral opuse: de o parte întâmpinăm pe Tănase Sotirescu zis și Scatiu, înconjurat de ceata lui compusă din câțiva deputați, mișiți și cămătari; iar

de pânea cealaltă găsim pe boerul Dinu Murguleț cu fiica sa Tincuța și pe nepoții săi: Matei, Sașa și Mihai. Tânase Scatiu și cei din ceata sa reprezintă clasa de noi proprietari; ceilalți reprezintă vechea clasă boierească în dispariție, simbolizată de autor în familia Comăneștilor.

Eroul romanului, Sotirescu, ne e înfățișat ca un tip lacom, hrăpăret, cămătar.

D. Zamfirescu ne arată procesul descompunerii clasei suprapuse și fenomenul ridicării clasei de jos. Vechea clasă decădea din cauza nepregătirii economice. Tincuța este cât se poate de ignorantă; nu știa ce e o poliță; nu mai puțin Dinu Murguleț, D. Zamfirescu a vrut să ne arate lupta ce s'a dat între aceste clase.

Tanase Scatiu e prea exagerat. E descris ca un bețiv, criminal, fiul coanei Proflira, bețivă învechită. Aceasta este o notă nenaturală, căci reprezentanții tipului economic au fost tipuri sobre și robuste a căror degenerare nu s'a produs decât în a III-a generație.

Tipul lui Dinu Murguleț e prea flatat; dacă vechii noștri boeri ar fi luptat cu aceeași îndărâtnicie ca Dinu Murguleț preferențele sociale nu s'ar fi deslășurat așa de repede. Moartea lui Tânase Scatiu nu e simbolică. Tipul lui nu a murit și nu moare, din contra astăzi s'a făcut o situație neprietnică pentru tipuri ca Dinu Murguleț; el dacă murea în conacul dela Ciulniței, simbolul ar fi fost desavârșit; ar fi corespuns fenomenului economic, tratat de Dui-lu Zamfirescu.

Hărdău Virgiliu
Cl. VII.

Decând se mănâncă pâine?

Pâinea este una din cele mai vechi cuceri ale civilizației. Dar e imposibil de a spune când și unde a fost descoperită. Singurul lucru pe care-l putem preciza este ca Egiptenii cultivau grâul și fabricau pâine, ceea ce poate fi dovedit prin inscripțiile și pâinile găsite în vechile morminte.

Dați părerea arheologilor cea mai veche pâine ar fi fost făcută 2700 ani înaintea erei noastre. Se poate găsi în colecția lui British Museum din Londra. Are forma triunghiulară cu colțurile rupte. Totuși învățații susțin că planșea grâului și fabricarea pâinei, se trage din Asia unde se găsește grâmince salbatice, cari pot fi considerate ca strămoșii grâului.

Este interesant de a constata că acest aliment n'a fost introdus în Europa decât 2 secole înaintea erei noastre, de către Greci, cu toate că aceștia întrețineau și înainte legături comerciale cu Faraonii din Egipt.

Fiecare familie își facea singură pâinea pe care o cocea pe niște pietre fierbinți. Mai târziu această metodă primitivă de a coace pâinea fu înlocuită prin niște grătore, apoi se făcuseră niște sobe și înfine un fel de cuptoare asemănătoare cu cele de azi. Tot atunci au apărut în Roma primii brutari, cari formară sub împăratul Traian o corporație însemnată. Astăzi cu toate că se mănâncă pâine în toată lumea civilizată — chiar în Japonia — mai există țări unde pâinea este scoțită ca articol de lux. Una din acestea este Mexicul în care indigenilor le place mai mult un fel de aluat făcut din mălai.

(Sciences et Voyages)

Zentler A.
Cl. IV-a

من
من
من

CRONICA ȘTIINȚIFICĂ

Evoluția cinematografului

În timp ce tuturor artelor le-au trebuit sute și mii de ani să pătrundă în sufletul popoarelor, arta cinematografică a prins în vraja ei și a cucerit cu atâtă putere mulțimea, încât pentru mulți cinematograful e ca și pâinea de toate zilele. Se poate spune că invenția fraților Lumière, a cucerit în trei decenți lumea.

Dacă ar trebui să vorbesc despre prima reprezentare cinematografică, nu aș avea prea mult de spus. Ceea ce este sigur, este că prima reprezentare data într-o sală din Lyon, nu a avut un prea mare succes, ba chiar unii spectatori au fugerat-o. Totuși frații Lumière, organizatorii, nu se descurajară și cinci ani mai târziu deschiseră în subsolul unei cafenele din bulevardul Capucinelor o sală de cinematografe, care de astăzi are un succes mult mai însemnat.

Ozinele moderne ale cinematografului leaga astfel de numele fraților Lumière. Invenția lor nu fu decât punctul culminant al unei evoluții lente, căci cinematograful este mult mai vechiu decât se crede. Cinematograful descinde din vechiul *teatru de umbre* chinezesc, care către jumătatea secolului XVIII, pătrunse și în Europa. În 1772, celebrul Serafim deschide la Versailles o sală unde timp de patru ani el proiectă umbre. În 1776, Serafim s'a mutat la Paris, în una din galeriile Palatului Regal, iar după 62 de ani refuncționarea se mută în bulevardul Montmartre, pentru 2 nu li închină delivru decât la 15 August 1870. Umbrele chinezești sunt încă și azi practice în țara lor de origină precum și în aproape tot Extremul orient. Ele căutau să satisfacă un anumit interes, în același timp naiv și rafinat, pe care societatea îndănteleze astăzi și despre al cărui farmec, ne putem documenta, apelând la amintirea copiilor, cari noi înșine am fost odată, când apăsați de taina camerei întunecate în care ne aglomeram și încântați de imaginile colo-

rate pe cari lanterna, cu adevărat „magică”, le proiecta, gustam o plăcere amestecată cu frică.

Am ajuns la *lanterna magică*. Cine a inventat aceasta este greu de spus, pentru că autorul „Dicționarului de invențiuni și descoperiri” ne asigură că antichitatea nu era lipsită de această lampă minună, producătoare de distracții. Mai târziu găsim principiile acestei lanterne enumerate în una din scrierile călugărului franciscan Roger Bacon, mort în 1294. În sfârșit lucrarea „Ars magnalucis umbræ in mondo” tipărită la Roma în 1645, ne asigură că jesuitul german Athanasie Kircher este descoperitorul lanternei magice. Lanterna magică a făcut furori un timp îndelungat până i-a luat locul *fantoscopul* perfecționat de Robertson și întrebuintat de Cagliostro pentru a simula minunile sale. Reprezentanții date, cari nouă zi se vor părea puerile, impresiona foarte mult publicul, foarte ignorant în cele mai elementare fenomene de optică.

Umbrele chinezești, lanterna magică și fantoscopul lui Robertson, alcătuiesc oarecum perioada mistică din ceata putem considera astăzi evoluția cinematografului. Perioada pozitivă nu începe decât mai târziu, și anume în legătură cu o problemă de fizică și cu una de estetică. În 1835, fizicianul belgian Plateau, inventă aparatul numit de *phenakisticof*, care era menit să dovedească experimental persistența impresiilor luminoase pe retina.

Principiul phenakisticopului își găsi o aplicație specială în aparatul lui Horner Zootropul, a cărui variantă praxinoscopul fu inventată în 1877 de Raymond, care în 1882 crea teatrul optic, care pentru prima oară realiză proiecții continue.

În 1838, un fotograf din San-Francisco, Muybridge începu o serie de experiențe în legătură cu analiza locomoției animalelor. El făcu să treacă pe dinaintea obiectivului cei mai celebri cai de curse, Fasel, trapul, galopul lura succesiv studiate. Fotografii obținute nu erau decât simple siluete negre

pe fond alb. Metodele lui fură perfecționate grție subvențiilor acordate de universitatea din Pennsylvania și astfel el putu să dea experiențelor sale o mai mare importanță. Colecția lui cuprinde peste 20.000 fotografii, neceprezentând decât 751 de subiecte. În 1892 el a reunit cap la cap instantanele unei unei curse pe carile-a proiectat cu un phtalxiotop. El a dat nașterea la ceace se numește *cronofotografie*.

Fiziianul francez Marey, obținu și el fotografii succesive înă cu un singur aparat, nu cu 30 ca Muybridge. Odată cu obținerea fotografiei succesive principiul cinematografeii moderne era găsit și Kinetograful și Kinetoscopul, datorite lui Edison precum și Biografului și Bioscopul, datorite lui Georges Demeny, contribuă ca frații Lumière să o poată prezenta ca pe o artă nouă.

După cum se vede, începuturile cinematografului sunt umile și evoluția lui în secolul XIX, dibuitoare, însă succesul lui actual rămâne negalat.

Film și cinema sunt două cuvinte cari fac parte integrantă din epoca noastră. În ele se rezumă și caracterizează întreaga viață modernă. Din marile orașe de peste Atlantic, până în orașele pierdute în Balcani, în patria Simurzi, a Elefantului alb, străbătând sidul chinezesc până în imperiul lui Budha și al caugurului, pretinzându înălmim aceste două cuvinte: film, cinema...

Dela marile cinematografe din țara dolarilor, până la cele mai umile sali din orient, pretinzându înălmim fașile de celuloză și conținea drumul lor neobosite, înfășurând tot globul cu mii și mii de kilometri de imagini.

Luzrul se explică prin acea că arta cinematografeică are posibilități și mijloace să redea natura cu frumuseșile ei și viața omenească în adăncul frământărilor ei în condiții de cea mai desăvârșită realitate astfel cum nici una din celelalte arte nu le poate reda.

Superiorității, din acest punct de vedere al artei cinematografeice față de celelalte arte, se datorește în primul rând marea dezvoltare a cinematografeicii, care în complexul ei: industrie cinematografeică producătoare de filme, teatrul cinematografeic prezentator de filme și presa cinematografeică, indispensabilă azi ca orice presă, a luat proporții uriașe, a înțenid în angrenajul ei nenumărate energii spirituale și bănești, așa cum nici o altă indel-

nicere umană n'a întrebuințat vreodată în timpuri atât de scurte.

În epoca antebelică se realizează o mulțime de filme peștrije, în care acelaș actor joacă în filme tragice, comice și melodrame, după cerințele publicului, încă destul de inconștient în pretenții. Filmele sunt numeroase, și sălile de spectacol ating o cifră, care însemna ceva pe vremea aceea.

Suntem în plină epocă de avânt a cinematografeii franceze, italiene și germane.

Filmele cari încheie acest capitol al evoluției filmului nu sunt prea însemnate.

Războiul mondial. Din cauza legăturilor cu străinătatea, fiecare stat trebuie să-și alimenteze cinematografele interne cu rezultatele propriilor lor eforturi cu produsele scenariștilor, actorilor și regișorilor indigeni.

Azum se ridica filmul american, francez, german, nordic și rus și decade filmul italian.

America ne-a dat ca regișori un Cecil de Mille, un Griffith și un Ingram iar ca artiști ne-a dat un Fairbanks și un Chaplin, gloriile ecranului, și cari ultimul e cel mai desăvârșit artist de cinema. Azi filmul american e cel mai căutat, deși aproape toate realizările sunt făcute după acelaș model. Această superioritate pe piața mondială, nu este numai rezultatul mijloacelor ce stau la dispoziția acestei țări, ci mai curând această superioritate consistă în mentalitatea filmului american, care în ciuda tuturor atacurilor și dovezilor adverse, împacă toate gusturile.

Privite din punct de vedere artistic sau tehnic filmele americane sunt inferioare filmelor europene. Ceace este particular la ele este tocmai lipsa de complicație, naivitatea, absența problemelor ce se pun în film așa cum o face atât de frequent filmul european. Toată puterea producției americane consistă în simplitate. Natural, că un film este cu mult mai bun, atunci când este ușor, decât prea greu de înțeles. În acest ultim caz, marel public nu-l poate înțelege, ceace constituie punctul de temut. Când fiecare spectator pierde din intensitatea conflictului din cauza întâmplărilor, ce apar măscuite din o lume a cărei viață și acțiuni nu armonizează cu faptele de toate fițele ale spectatorului, valoarea filmului scade.

Filmului american îi urmează filmul german, apoi cel francez, rus și nordic.

(Va urma)

Școlare

O excursie la Snagov

Automobilele se țin unul după altul pe lungă șosea Otopeni, semănată cu gropi, martore al puluolului de vehicule, venite par'că înadins ca să lase urme adânci din trecerea lor.

O parte din șosea e în reparație.—După câteva opriri, pentru ca elementele convoiului nostru să se reunească, o luăm la dreapta, parăsind șoseaua plină de praț și bătută de soare, ca să intrăm într'o alie de totă frumusețea, mărginită și de o parte și de alta de o fermecătoare pădure, ai cărei pomi mai arunca cu greu umbră locului deslănat circulației.

Ca fulgii de zăp dă, cad frunzele îngălbentite, din mândrii pomi, așternând pe jos un covor de o frumusețe, ce mâinei ome-nești i-ar fi imposibilă plasmuirea.

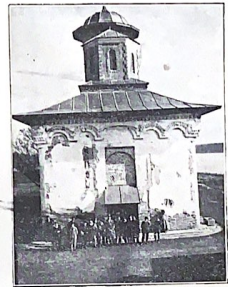
După puțin timp, printre arbori, se vede locul de o frumusețe indescrisibilă.

Automobilele se opresc și se coborâm.—Simpaticul restaurant, foarte frumos amenajat, ne-ar fi primit numai decât ca oaspeți, dar prețurile extrem de ridicate pentru niște pungi de elevi ne ținură la respect. Noroc că avusesem prudenta, urmând săturile primite dela școală, de a lua mănăncare cu noi și astfel pe băncile din parc, sub pomii frumoși, am năncat foarte bine în grupuri de câte doi sau câte trei, grabindu-ne, spre a admira cât mai curând frumuseșile mănăstrei. Era ora 10 jum.

O serie de bărci cu motor începuseră chiar să plece, cu câte zece sau doisprezece băeți, dela micul ponton care era a-

colo, spre mănăstirea Snagov, ținta excursiunii noastre. Pe la 12 jum. veni și rândul nostru, printre care eram și eu și am avut marele noroc că în barcă cu noi era și D-l Director Foșca, simpaticul și prea iubitul nostru domn profesor de limba Română D-nul V. V. Haneș și fostul nostru profesor de Fizio-Chimice D-nul Voitinovici.

D-nul Director ne-a spus cuvinte, care

Mănăstirea Snagov

n'au făcut decât să mărească dragostea și și respectul ce-l aveam pentru Domnia-Sa.

Am avut placerea să mai gustăm și noi elevii, mai cu libertate, din vorbele pline de spirit ale D-lui prof. V. V. Haneș, ne fiind cu mintea încordată spre a putea, la un moment dat, să formulăm cu precizie și printr'o frază literară, un răspuns la o întrebare de ordin școlar, ca în ore.

Am mai avut mulțumirea să mai gustăm din vinul și cozonacul adus de D-I Voitiuovici și la a căror vedere doar, barca-giuhul îi lăsa gura apă și ca să nu fie prea mult tentat, începu să-și facă treaba pe la motoras.

Cu toate că e o distanță respectabilă între debarcader și mănăstire, distanță care de abia poate fi înghițită de micul motor al bărcii, totuși drumul ni s'a parut foarte scurt.

Lungimea i-am constatat-o doar la întoarcere, când din nenorocire a trebuit să ne întoarcem singuri într-o barcă.

Coborim pe uscat spre a vizita mănăstirea, care de departe se vedea rastrind deasupra câmpiei, cu un stâlp demn de a fi rezistat naturii și răutății oamenilor timp de atâtea veacuri.

La vre-o douăzeci de metri în fața mănăstirii se afla clopotnița, pe care am vizitat-o mai întâi și ale cărei clopote, deranjate de noi din nenăscarea lor, vibrară cu un sunet lung și dureros, plângând parcă timpurile trecute și făcând parcă comparație între ele și cele de azi, când personalitatea lor nu mai însemnează nimic și când sunt făcute să se tânguie în limba lor, doar din curiozitate....

Însărgiț ne-am ajuns țelul excursiei: „Mănăstirea”.

Intrăm în locașul, în care într-o noapte de Sămbătă spre Duminică, la 20 Decembrie 1692, postelnicul Constantin Cantacuzino fu sugrumat în trapeza mănăstirii, cu o cruzime nemaipomenită, cu niște frânghii cu ajutorul cărora fusese, după slujbă, legat de unul din stâlpii, cari, și azi sprijinesc înalța și învechita Cupola.

Se văd înăuntru pictu i străvechi, distruse de vreme și fără să vrem călcăm cu o nepăsare de conștient, peste mormintele pe ale căror plăci funerare de abia se mai văd inscripțiile.

Oamenii cari au fost mari pe timpul lor

au fost aduși prin voința celor vii, să-și odihnească aici pentru toldeana trupurile lor, ce s'au sbruciatat atâtea când sufletul, acel factor abstract nedefinit bine înca de nimeni, ce mai jocuia.

Îesim din mănăstire, pazăta de formă de un moș și o babă, pentru a nu părea răsisă această prețioasă reliquiă din timpuri străvechi, pe ai cărei pereți se văd arta și minuțiozitatea lucrăturii.

Așteptând să vie barca să ne ducă înapoi, începem să ne jucăm ca niște copii, aruncând pietricele în apa lacului, care înconjoară de toate părțile insula, pe care e clădită mănăstirea.

În acest timp bărcile vin și ne întoarcem iar pe postonul de unde am plecat. E ora 1 jum.

Măncăm iar, cu mare poftă ce ne-a mai rămas și apoi începem să hoinărim prin pădure, încercând i să-i pătrundem misterele. Vizitatorii străini au început să populeze aleile așa zisului parc.

Pe la 4 și ceva fiecare elev își ocupă locul, în taxico, pe care l-a avut la venire și astfel goana întreruptă dimineața reîncepu.

Ajungem la vestifa mănăstire de maici, Tiguesii. Peste tot nu-ni aceste slujitoare ale Domnului, în ale căror ochi se oglindeste puritatea.

Întăim în mănăstire și ni se pare curios că în loc de vocera dascălului auzim voci femeiești.

După aceea vizităm o mică expoziție de covoare, care e foarte interesantă.

Ne resim în mașini și o luăm spre București veseli de a fi petrecut, cum se cade, o Duminică.

Guy Costinescu
Cl. VII-a

Sezătoarea clasei a IV A. și a IV B.

Sămbăta 23 Noembrie la ora 4 d. a., a avut loc Sezătoarea clasei a IV A cu concursul clasei a IV B. Sezătoarea s'a ținut în prezența D-lui Profesor Diriginte G. Marinescu, a D-lui Pedagog Călinescu și a numeroși părinți și elevi.

S'au remarcat următorii elevi:

Dragomirescu St., care ne-a dat încă o dată dovadă de talent literar pe care-l posedă, ținând cuvântul de deschidere. Prodan I., a declamat „Căinele Soldatului” de Gr. Alexandrescu, Popp S. ne-a expus foarte frumos însemnătatea Regentului Buzdugan în România, Pavel M. a făcut o

dare de seamă asupra Potopului destul de interesantă. Partea Muzicală: Adania, Alexandrescu I., Cațian și Ghimbășeanu au executat mai multe bucați de Schubert, Sanders și Offenbach care au plăcut.

Patulescu M. ne-a făcut istoricul întemeierii Mănăstirii Săngov. Popescu T., a recitat „Povestea Caprazului” de G. Coșbuc. Sezătoarea a fost închisă proiectându-se Vecheri din Olanda care a interesat mult pe spectatori.

Acastă sezătoare este promițătoare, iar micile greșeli care s'au făcut, trebuie să le trecem cu vederea, luând în seamă ca este prima sezătoare din anul acesta a claselor a IV. Sperăm în ceva mai bun.

Ioan Madgearu
Cl. IV. A.

Cronica Muzicală

Concertul de Duminică 10.XI.1929

Festival Beethoven

Programul acestui concert a fost consacrat lui Beethoven.

Prima parte a programului este uvertura „Egmo!” inspirată după drama cu același nume a lui Goethe, al cărui eroi simbolizează lupta pentru libertate și moartea pentru patrie.

Băluo a caracterizat-o: un cântec de suferință și de mânie, urmat de un strigăt de bucurie, de triumf, de libertate.

În istoria muzicii, Egmont marchează începutul unei ere noi: aceea a muzicii programatice.

A doua parte a programului e simfonia IX în „re minor”. Simfonia IX e cea mai spirituală a lui Beethoven.

Titlul introduce în muzica vocală și instrumentală problema Creației: lupta omu-

lui cu Universul, cu Binele și Răul, cu Lumina și Intunericul.

Simfonia IX e considerată de istoriografia muzicală ca o sinteză spirituală a propriei existențe a lui Beethoven.

Beethoven își arată întreg pesimismul său în prima parte „Allegro ma non troppo”.

În Scherzo Titanul se aruncă în vârtejul plăcerilor, care singure pot ucide cumplita încercări ale vieții.

„Adagio molto e cantabile” e un cântec de fericiie divin, e muzica extării.

Finalul rezolvă marea conflict al simfoniei. Instrumentele nu mai sunt suficiente, zent repulcioase să exprime toată simfonia. Atunci Beethoven recurge la glasul omenească și introduce un cor care într-un avânt titanice cântă înfrățirea Universală. E cântul lui Schiller „Către bucurie”.

Execuțarea simfoniei I', nu numai la noi ci pretutindeni, este considerată ca un maximum de realizare, pe țărâmul simfoniei.

Felix Weingartner celebrul dirijor și cel

mai bun interpret al lui Beethoven a spus: „Simfonia IX e mai bine să o auzi la 10 ani odată și bine executată, decât de mai multe ori pe an și prost executată”. Felul Weingartner are mare dreptate. Executarea simfoniei a lăsat mult de dorit. Orchestra a fost nedisciplinată: în Scherzo nu mergea în măsură, iar corul, cum au obiceiul de multe ori, au cântat fals.

Măreția finalului, unde corul cântă acel „cântec bucureștii”, acompaniamentul orchestrei e așa de brutal, încât acoperă glasurile, care ar trebui să se audă clar. În schimb în unele locuri ale finalului unde contrabașii răspund corului, parcă se aude un ecou din depărtare, ceva care ar veni din altă lume.

Restul simfoniei este executat corect. Cu toate acestea concertul nu și-a lăsat acea mulțumire sufletească, cu care de obicei pleci dela concertele Filarmeni.

Concertul din 17 Noiembrie 1929

dirijat de d-l George Georgescu

Concertul a avut în program: uvertura „Euryanthe” de Weber; Concertul pentru pian și orchestră de Schuman și Simfonia 7 în „La major” de Beethoven.

Weber apare în muzică la sfârșitul epocii clasice. El deschide porțile romanticului și totdeodată pregătește pe Wagner. Muzica lui e melioasă și plină de poezie.

Subiectul operii romantice „Euryanthe” este luat dintr-o veche legendă franceză.

Nepunând ține piept muzicii italiene (Rossini) repede a fost dată uitării și nu s'a mai cântat. Astăzi opera „Euryanthe” nu mai face parte din nici un repertoriu al unui teatru de operă. Numai uvertura, la fel ca și Oberon și Freischütz este foarte des executată în sălile de concert.

Concertul pentru pian și orchestră de Schuman, înscenat cu un Allegro în formă de fantezie în care stăpânește o „luță” de o caldă pasiune susținut de sentimentul unei poezii pure, asemănătoare cu cele mai frumoase pagini beethoveniene.

„Ritmul” eroic nu schimbă interesul acestor mărețe fantezii în care totul izbucnește din suflet.

Intermezzo e un dialog interupt de replici scurte între solist și orchestră. În acest frag-

ment plutește o veselie poetică, sentimentală și senină.

În Final reapare tema Allegroului din introducere.

Concertul e o bucată care pare că a fost compusă mai de grabă pentru pian singur, decât pentru concert de orchestră.

Simfonia No. 7 a lui Beethoven încheie programul.

Cauza ambiției lui Napoleon de a cuceri și stăpâni popoarele făcu pe Beethoven să aibă o mare ură asupra lui.

Aceste sentimente ale Titanului au fost puse în legătură cu simfonia 7.

Dela începutul simfoniei, cântecul oboiului dă un caracter romantic. E o introducere plină de vizare și melancolie.

Dar deodată melancolia se șterge și bucată intră în „vivace” a cărui temă e schițată de flaut. Cadrul acestei pastorale ne amintește despre simfonia 6-a. Incetul cu incetul acest cadru se înviorază. Însă la urmă umbra melancoliei se lasă din nou și învalue astfel întreg cadrul.

A doua parte a simfoniei Allegretto, e una din cele mai frumoase bucăți beethoveniene. În această parte compozitorul învoacă viziunea unui cortegiu funerar, aluzia vizează imperialismul francez și a cărui trecere își impune respect și seriozitate numai pentru câteva clipe.

În Scherzo veselie revine prin o temă populară austriacă.

Veselia crește în Final. Motivul devine un danș vertiginos, atingând proporțiile unei delănțării sentimentale neînfrânate, care amintește ritmul muzicii populare ungurești. Această parte e cea mai învâpășată din tot ce a scris Beethoven. Uvertura „Euryanthe” s'a bucurat de o interpretare arătată și bogată în nuanțări. Maestrul Georgescu a reușit să treacă din cuprinsul melodic al operii lui Weber, toate intențiunile sensibilei ei compozitor.

Concertul de Schuman a avut ca solistă pe D-ra Coca Fotino, Absolventă a Conservatorului din București. D-ra a dovedit că și la noi în țară elementele într-adevăr talentate pot căpăta pregătirea artistică necesară pentru a corespunde cerințelor unui public îndepănat de educație și de pretențios. D-ra Fotino a deslăuit în executarea concertului o personalitate suficient conturată.

Maniera oarecum școlărească în care a

cântat și a interpretat muzica lui Schuman, trebuie s'o punem pe seama faptului, că țânărul concertist, s'a prezentat pentru prima oară în fața publicului.

De aceea credem că n'a izbutit să-și valorifice nici toate calitățile proprii, nici pe acelea ale concertului.

Simfonia 7 a fost condusă cu deosebită înțelegere, evidențându-și toate însușirile melodice, trecând toate sentimentele, din care s'a încheiat.

Încheind, laudăm gestul maestrului Georgescu de a stimula tinerele elemente românești și ne exprimăm nădejdea că gestul acesta nu se va opri aici, ci se va repeta mai des.

Concertul de Duminică 24. XI. 1929

dirijat de d-l George Georgescu

Programul acestui concert a fost ca de obicei interesant. Punctul de atracție al programului a fost concertul pentru pian și orchestră de Ceikowski, având ca solist pe d-l Claudio Arau.

Această bucată este singura pe care Ceikowski a scris-o pentru pian și orchestră. Ea a fost dedicată celebrului dirijor Hans von Bülow, care era și un mare pianist. Arău a dat dovadă de o „personalitate” deosebită, executând Allegro ma non troppo cu multă forță și precizie și „Andantino semplice” cu finețe și gingășie.

Programul a fost completat cu:

Uvertura la „Nunta lui Figaro” de Mozart inspirată după comedia lui Beaumarchais „Le mariage de Figaro” al cărui spirit democratic revoluționar a slăbit vălul mare în toată lumea. Libretul operii a fost scris de Lorenzo da Ponte care excluse orice tendință politică.

Astăzi ea e socotită ca cea mai bună operă comică a sec. XVIII.

Apoi a urmat Comul de Victor Gheorghiu inspirat din versurile lui Alfred de Vigny:

*Jaune le son du cor, le soir, au fond des bois,
Sait qu'il chante les pleurs de la biche aux abois
.....
.....
.....
Dieu, que le son du cor est triste au fond des bois!*

Programul s'a încheiat cu Simfonia doua de Brahms.

Cu drept cuvânt această simfonie a fost compusă în vara anului 1877 în pitoresca localitate Pörschach de pe lacul Wörth („Carintia”).

Singurul neajuns al acestui concert este că Mozart a fost executat cu orchestră tot așa de mare ca și cum s'ar cânta Wagner. Muzica lui Mozart e delicată ca o „dantelă”, ea trebuie executată cu orchestră separată. Afară de acest mic neajuns, programul a fost la înălțime, atât ca interpretare cât și ca execuție.

Trancu Iași—Gr. Eug. Lazăr
Cl VI B.

OPERA ROMÂNĂ

Descoperirea Stagionet

Tannhäuser

Operă romantică în 3 acte, este cea dintâi dintre marile creații ale lui K. Wagner, cel mai inspirat poet-compozitor, din câți prin lume au trecut.

Ciclul legendar al lui Wagner e fără îndoială cel mai mare monument, pe care arta l'a consacrat tradiției mistice-sau eroice a evului mediu. E cea mai izbitoasă ilustrație ce l-a fost făcută și de care, artele plastice nu dau echivalent nici ca ansamblu, nici mai cu seamă ca proporții. Tannhäuser este tocmai introducerea la acest ciclu.

Wagner avea 32 de ani, când își terminase acest monument sonor, pe când genul său atât de architectural în muzică, l'a alcătuit în linii drepte, în contururi ample, cu o dărnice expresivitate dramatică. Este prologul operii, pe care va izbuti s'o realizeze de-acea în Parisul, în ultimii ani ai vieții sale.

Omul se ridică la adevăratele etere, zice Wagner.

Dacă Lohengrin excelează prin seninătatea inspirației, prin puritatea expresiunii și summum de lirism (cel mai magistral lirism din operele dramatice), Tannhäuser se desparte de dansul prin clocoțitorul isvor, prin dramatismul liric. Dar în Tannhäuser se așterne și o dezvoltare simfonică mult mai avântată decât în Lohengrin. Nu numai divina uvertură, fluviul tumultos, a cărei valuri s'ore vegnic vor vibra la maximum

ontenez, musical, dar și „Venusbergul”, Bacharelle și minunatele construcții vocale și corale, îmbărate în propozitii simfonice, stăruie în bogăția lor simfonice.

Cu toate că se lasă încă puțin musicalității de procedeele operei vechi, ca unele relatate italianism, de un cîștin liric, lobiși cuprinde umitoare avânturi și forme melodice, cari îi sunt caracteristice, devaldând pe aliori îndăruri ale admirației, pe cari Wagner nu s'a ascuns toată viața s'o arde peșterii Weber,

Drama e umplătoare! Tamhăuser, vesnic nemulțumit și fâșnat de toată dorința, peruce o viață plină de viață și de plăceri în plătorele zelei Venus, de al carei farmec și forță vlahi. Cuprins de dorul de libertate, el cere zelei, prin imnuri înălțate, dețigarea de lanțurile acestei sclavii. Zeia încercă să-l ademenască din nou, dar Tamhăuser împloiează mânărea Pezorei Maria, înajălta zelei și dispare ca prin minune. Închid loc urdii valinșile, scaldate în soarele primăvarii și înnoia de monotele Warburg.

Tamhăuser se înnoia la curtea „Landgratului” Turenghi, în cercul poezilor, pentru a o recitarea pe Elisabetă, nepoata „Landgratului”, pe care o iubise înainte de a cădea prizonierul zelei Venus. Se face obșnuit concurs de cântări, iar „Landgratul” propune „tubera” ca temă, oferind însăși pe Elisabetă ca rășină învingătorului. Toți cântăreții premănăse, fiecare la rândul său, tubera nobilă și curată. Tamhăuser, obșdat de amănta zăilor petrecute alături de Venus, căntă un imn de slava amurului pălănat. Toată adunarea, revolta, și îndărăpă șpedie amănătoare spre cel ce-i trăsia și nomați intercepția Elisabetă reușite să-l scape.

Tamhăuser revenind și din beția amurului toare ce-l e prăse, cade zdrobit de călnge și copleșit de remușcă. Atunci Landgratul îi arată că singura cale spre a fi erial, este de a se duce cu imnuri petreceri la Roma, spre a dobândi eritara Pezorei. Papa însă mără-cortă eritara, ei din contra îl blestemă, spunând:

„Precum aceti loagi nu va mai îndorți
Tot astfel eritara pentru tine nu va mai
fi!”

În acest timp Elisabetă se reaga împloieând îndărărea Sântei Pezorei, ca prin moartea sa, și obșna eritara celui iubit.

„Cavalerul Rozelor”

opera în 3 acte de Richard Strauss

Primitiv opera „Cavalerul rozelor” de Richard Strauss a însemnat un înnoșatabil succes. Ea singura a vorbit cum și cît se numrește în Opera Română sub conducerea deslășimării ei director general, dl Ionesc Petre.

Richard Wagner, a scris pentru „Cavalerul rozelor”, care respărit vesoleie pură vierăza din timpul Mariei Terreza; o muzică pe căl de înșpărit, pe alți de greș de interpretat. Toișși întreprinzătorii dirctor al Operei a știut să învingă această greutate, afirmând pe de o parte înca odăla valoarea orchestrei și talentul interpretilor, afirmând pe de alta unele zvonuri cari vălănșau ideea dispariției Operei.

O orchestrală bine înșegrată, bazându-se în oarecare măsura pe nălni cu instrumentelor, dar mai ales pe heterogenitatea timbrilor, acoupmăzată bogat pe solisti, acouperind căleodăla vohle. Bogăția de înșpărit nobilă melodica altemerază cu dînștia valșului vierze.

S'a dat operei lui Richard Strauss interpretarea cea mai perfectă. D-l Niculescu-Cianu, după succedatul din „Măreasa Vanității” de Smetana, a înșegrat rol al baronului Ochs de Lerchenau. Mai puțin multumit r-d-l Bazhin în rolul lui Fainhol.

D-na Maria Ștefina a fost o revădite în rolul lui Octavian. Deși jurăni un rol înșevit și învini de călnat o partitura extrem de grea, totuși a fost în înălțimea așepăritilor. O mareșala demna, sermoșă, în care se ascunde însă sibiubitarea iubirii și melancolia, a interpretat d-ra Basarab, cu voce și joc de scena superioară. Rolul Soției a fost interpretat cu subtilitate de d-ra Gălfan. D-l Aligazi, într-un rol ne înștiga, litalian, multumitor. Cu voce călnă și pasionată, tenorul Childeanu a interpretat pe un călnăru venit să dătraze pe mareșala. Restul interpretilor, toate numeroși, corect.

O janture în scena superioară a revădă d-l prof. Markowsky, special adus din Viena pentru mof-tare, făcând s'a compertin cu cele anterioare și săl ne Eăndim în lipsa unui director de scena serios.

Spectrul căl succedat categoric al „Cavalerului Rozelor”, cori mai puțin aplauzate înurmoșose alți spectatoriilor, va fi un non stimulent la mureș alți peștra directorului general al Operei căl și pentru solisti și orchestral.

Mihail I. Constantinescu
clasa VII

Radiațiunii Cosmice

Urmare din Cronica Științifică

Știința modernă, admire asăzită existența unor aglomerațiuni de molecule, încărcate cu electricitate, numite ioni. Multe fenomene, atât fizice cât și chimice s'au pus pe socotăla acestor particule. Printre aceste fenomene, atribuibile existenței ionilor trec deasemenea și toate manifestările electrice ale atmosferei noastre. După cum se știe, atmosfera se află în permanență încărcată cu electricitate și aceasta datorită ionilor a căror prezență, determină ionizarea în masă a păturilor atmosferice, în special a celor superioare. Adăog, ca acestei ionizări a păturilor atmosferice superioare, îi datorăm două fenomene interesante: aurorea boreală și aca neregularitate frecvent înălțată în propagarea undelor electromagnetice și cunoscută sub numele de „fading”.

Mijloacele moderne, ne permit să determinăm cu precizie, în ce proporție se găsesc ionizată atmosfera. În acest scop oamenii de știință au construit aparate care ne permit chiar numărarea ionilor, în orice moment și în mod autonom.

Sau făcut multiple experiențe cu acest aparat. În primul rând, aparatul montat la suprafața pământului apoi în interiorul lui. După un timp anume, îl tot acest aparat ne arată prezența unui număr egal de ioni cu toate că pe cei dinlăun îi distrusese neutralizându-i acest fapt ne probează în mod evident că aparatul trebuie să primească de undeva în mod continuu ioni — Conșiderând acestea, suntem determinați a admite existența unor așepărit permanenți de ionizare ai aerului; poate din acești agenți sunt bine cunoscuți și numite unele reacțiuni chimice, făcând că, jurmura ultravioletă, razele catodice și radiaoc tivitate. Acești din urai agenți de ionizare pare a fi cei mai importanți.

Ca toate că elementele radio-actieve ca radium-ul sau thorium-ul, se găsesc în foarte mici proporții în pământ, ele lucrează încontinuu prin emanățiile și razele lor alfa, beta și gamma

ca agenți ionizanți ai atmosferei, trimițând în toate direcțiile radiațiunile lor. S'a supus aparatul de mai sus, acestor radiațiuni—asezându-se în imediata apropiere a pământului și s'a notat numărul de ioni găsiți în interiorul aparatului după un timp oarecare.

După cum se știe, radiațiunile radioactive pot fi oprite complet în drumul lor de o placă de plumb groasă de câțiva centimetri. În acest scop, s'a înconjurat aparatul cu o cutie cu pereți foarte groși, de plumb. Imediat, s'a observat că aparatul indică prezența unui număr mai mic de ioni în interiorul său.

S'a îngrădat și mai mult pereții numărului ioni scâdea și mai mult, însă, lucrul surprinzător, nu dispărea complet. Rămăneau întotdeauna cam vreo zece ioni de proveniență necunoscută. Acest fapt a făcut pe oamenii de știință să creadă că ionizarea suplimentară a spațiului din interiorul aparatului s'ar datorita unei noi radiațiuni cu o putere penetrantă mai mare ca a razelor gamma, a cărei origină este necunoscută.

Acasta era o descoperire interesantă căreia mulți înaintau fel de fel de ipoteze. Mulți au spus că origina acestei radiațiuni cu efect ionizant, ar trebui căutată în centrul pământului, acolo unde materia se află în stare de efervescență —și că ar fi un rezultat al reacțiilor chimice petrecute acolo.—Acasta trecea oarecum ca o explicație justă. Iată însă, că fizicianul german Hess, se suie cu aparatul de numărat ioni într'un balon, și observă, la diferite altitudini, intensitatea ionizării. El constată că aceasta se măsoară puțin până la o anumită înălțime, din cauza influenței radio-activității solului, iar apoi începe să crească regulat odată cu altitudinea.

De unde mai înainte trebuia să admitem izvorul radiațiunii misterioase, în centrul pământului, iată că acum, în urma experiențelor lui Hess, ne apare clar faptul că origina radiațiunii trebuie căutată undeva în sus.

Cercetările se găsesc în această fază, când savantul american R. A. Millikan întreprinde niște experiențe privind origina și forța de penetrațiune a radi-

ajunilor în cheștiune. El afundă un aparat de numărat ioni, blindat, în niște lacuri de munte la adâncimi diferite și observă că intensitatea radiațiunii scâdea cu cât aparatul era afundat la o adâncime mai mare, iar la 20 m. adâncime dispărea cu totul.

La suprafața pământului ar fi trebuit să închidem aparatul într'o cutie cu pereți de plumb groși de aproape 2 metri pentru că să-l adăpostim de acțiunea acestor raze 20 m. apă echivalentă cu o placă de plumb de 1, 80 m.

După cum vedem, avem de-aface cu o radiațiune de o extra-ordinară putere penetrantă a cărei origine ar fi undeva în sus, precis, nu se știe.

S'a înaintat ipoteza, că soarele, acest izvor imens de energie, ar fi deasemenea și izvorul acestei radiațiuni. Acasta ipoteză căreia, îndată ce s'a dovedit experimental că noaptea sau când soarele era acoperit de umbra proiectată de lună în urma unei eclipse, fenomenul ionizării spontanee nu descreștea de loc.

În acest timp, se constată în urma unor experiențe în Elveția, că fenomenul ionizării creștea puțin, atunci când trecea la zenith nebuloasa Andromeda.

Acastă constatare se acordă perfect cu ipotezele lui Nernst și ale lui Daland, cari susțineau că radiațiunea, în cheștiune ar fi emisă de unii astrisau ne-ar sosi din unele noi universuri în formațiune, fiind rezultatul materializării energiei și plasmului corpurilor cerești.

Toate ipotezele precum și toate cugețările se opresc aci.—Mijloacele moderne nu ne dau prilejul unor investigațiuni mai ample. În viitor, având la îndemână alte mijloace de cercetare mai perfecționate vom putea avea în aceste radiațiuni de natură cosmică, un aducător de prețioase indicațiuni asupra celorlalte lumi, atât de îndepărtate de mica noastră planetă.

Al. Beldic

Revista revistelor

Caete Literare, Anul I, Nr. 1, Septembrie. — Titlul e oarecum atrăgător. Condițiunile tehnice în cari a apărut revista satisfăcătoare. În ceea ce privește materialul literar mare deziluzie. De unde mă așteptam la ceva simțit și estetic, am găsit că în corpul acestei reviste își bat joc de ceea ce numeste morala și bun simț. E o pornire voită care tinde la scderea prestigiului religiei.

Astfel Liviu Deleanu semnează o poezie intitulată „Inviere din lut”, în care murdărește concepția imaculată a Sf. Fecioare Maria, care nu este înfățișată ca o personalitate imorală (1) și Mântuitorul ze este înălțat ca fructul seminței diavolești. De asemenea se arată invierea Mântuitorului sub chip diavolesc (2).

Iată și versurile incriminate:

- 1) Icoana sfintei bătăuță 'n argint,
tânguie-o rugă, pe buze topită
când dinții o pipăie pe trup și-o alină
—, și ne duce Doamne în ispită!
- 2) Astăzi, Domnul a tuiat din miltelui
cu chip dătesce și cu corițe 'n frunte.

Alex. Drăguș face filosofie și ajunge la rezultatul final că Iesus nu este decât un om, nici cum divinitate. Drăguș este un rătăcit, adept al Monolitiștilor r.oui.) Ceeace el susține este contra moralei creștine.

Sigurele lucrări cari merită o oarecare atenție sunt: „Omul de metal” de G. Asintescu, care este cea mai reușită și în care face o paralelă între omul simțitor, omul propriuzis și omul de mâine, omul mecanic, care va fi nesimțitor față de natură și elementele înconjurătoare: „Revers” semnat Alons Adania și „Divinitate” semnat Al. Sahia.

O poezie reușită este „Cu soarele în muni” de Ț. Savin Constant. Mai semnează versuri: G. Ionescu, Șicloveanu care rimează: lapte-abstracte.

Caete Literare, Anul I, Nr. 2 și 3, Oct. și Nov. — Din cercetarea acestui număr constat cu multa părere de rău că este o revistă tedențioasă care excelează prin irreligiozitate.

Al. Drăguș, monolitiștilul din Nr. 1, contestă existența lui Dumnezeu. Spune că rațiunea este

) Monolitiștii vechi susțineau divinitatea, negând natura omenească a Mântuitorului.

cel mai important factor abstract al individului. Mare greșală: rațiunea stă în strânsă legătură cu divinitatea. Invențiunile nu sunt altceva decât inspirațiuni divine, pe care raționamentul omeneș le materializează. Rațiunea are apoi dreptul să conchidă dela concret la abstract, dela efect la cauză, chiar când cauza este supranaturală, cum este Dumnezeu. Drăguș spune că Religia s'a născut din frică și din lașitate; prin urmare cei ce s'au convertit au făcut-o de nevoie, fiind siliiți. Nu. Religiozitatea nu este altceva, decât legătura dintre om și Dumnezeu, legătură liberă, rezultat al propriei voințe a individului.

G. Axintescu, publică o lucrare foarte bună „Drum de ospic”, lucrare în care trece sentimentul de milă față de acești nenorociți, ce zac prin ospic.

Mai semnează proză: Alons Adania, M. Vizirescu, Radu Popescu, ș. a.

Șicloveanu care în numărul trecut rima lațe cu abstracte, semnează o poezie bună, intitulată „Peisagiul mui” în care descrie opritul gerului.

Versuri semnează și: Dobridor, Eug. Jelebeanu, Vălcăuș a cărui poezie intitulată „Cămoră”, este un conglomerat de reminiscențe.

Hărăda Virgiliu
di. VII

شعر

JOCURI

Joc rombic

consoană
varietate de lemne
pentru animale
țară în Europa
venit (plural)
pronume personal
vocală

Vertical la fel.

Teodorescu C. Ștefan
Cl. III-a B.

شعر

Jocuri (Urmare)

Cuvinte Incrucșate

Vasile Alexandri

Orizontal:—1. Locuitor al Infernului.—3. Inșelaciuni.—4. Insula în Oc. Atlantic.—5. Verb la prezent.—8. Strigatul unui animal când își cheamă puțul.—10. Numele mai multor împărați ai Germaniei.—11. Zeul tranșetului în Evul Mediu.—12. Plantatet.—13. Fluviu în Bavaria.—15. Piatra scumpă.—16. Haină lungă la magistrați.—17. Pronume.—21. Lă străină.—22. Munceste.—23. Culoare.—27. Punct cardinal.—28. Salutare (zam).—35. În natură.—36. Trei litere din „Nervos”.—37. Pers. Mitologic.—38. Pom.—39. Măsură de timp.—41. Anagramă din „Lac”.—42. Clindru.—43. Până (fig.).—44. Domol.—45. Nume masculin.—46. Incet.—47. Berb.—50. La Tipografie.—52. Mister.—55. Formula de polițea.—56. Dramaturg Italian 1728—1804.—57. Casă de primit bolnavii.—52. *Unitate de măsură*.—61. Pronume.—62. Fără cap.—64. Divizată.—65. Poltim.—66. Promine.—67. Anagramă din „Di”.—25. Majestate.

Vertical:—1. A da torună.—2. Unul din întem. Romei.—6. Lână.—7. Trei litere din „Sofia”.—9. Verb.—14. Persoana.—16. Zeitate.—18. Europeană crescută sub ceri Indiei.—19. În poezia Greco-Latină.—20. A da un caracter realității.—28. Turburare (fig.).—29. Verigă de fier ce leagă osia cu scaunul ei.—30. Nume dat a mai multor

fluvii în Germania.—31. Lu rez!—32. Pozezi.—33. Două litere din „Beyruth”.—34. Nume dat ferm. dependant.—35. Pers. Biblic.—40. Porunca a Sultanului Pui.—42. Golf în Marea Mediterană.—48. Neagră la suflet.—49. Celebra femeie în Biblie.—51. Popor.—53. Patru cuv. din „Scadență”.—54. Oraș în Egipt (minus finală).—57. A se odihni.—59. Cădră.—59. Piatra scumpă.—63. Zeu.—68. Anagramă din cuvântul „Ral”.—25. În sarcina cuiva.—70. Născut de un animal.

de Traian C. Popescu
Cl. IV. E.

Șaradă

Cuvântul de șase litere e numele unui autor român.

Prima silabă formează un ustensil al bucătăresei.

A doua silabă inversată formează o formă geometrică.

Prodan C. Ioan
Cl. IV-a

Totul e corp în chimie
Prima tot ce se repeta
A doua, anomalie
Pe care toți o regreta

de Frenkel M.
Cl. V-a A.

Fuga Vocalelor

—s—t—b—n—e—p—n—n—c—l—d—
Încuind liniutele prin vocale veți da peste o zicătoare românească.

de Nicolae M. Petre
Cl. III-a B.

Joc pătrat

Oraș în România
Nume femenin
Strămoșul nostru
Joc de societate

Vertical la tel.
de Peretz Al.
Cl. III-a B.

Educația fizică în școală

În cursul lunii Decembrie a. c. a luat ființă o societate de educație fizică a Liceului nostru, din care fac parte până acum 320 membri.

Societatea și-a ales comitetul de elevi, care lucrează sub conducerea d-lui Director D. Focșa ca președinte și d-lor profesori G. Marinescu și P. Popescu.

Directorul societății este d-l P. Tanăsescu, profesor de educație la Liceul nostru.

Societatea a obținut dela soc. Y.M.C.A. sala de 3 ori pe săptămână când membrii ei, sub conducerea d-lui director al cursurilor, fac antrenament.

În același timp Comitetul școlar al Liceului, a hotărât procurarea cătorva aparate de gimnastică pentru a fi așezate în curtea Liceului.

Dăm mai jos actul constitutiv al Societății:

ACT CONSTITUTIV

La inițiativa și propunerea D-lui P. Tanăsescu, profesor de educație fizică, Direcțiunea Liceului „Spiru Haret” care potivită legii și regulamentului Onor. Minister al Instrucțiunii urmărește, prin toate mijloacele fixate, să dea tineretului școlar, pe de o parte, o cât mai bună și integrală instrucțiune și educațiune; iar pe de altă parte, convinsă—ca și conducătorii neamului și parlamentul țării, cari au logitert educația fizică—că în situația de astăzi, când avem dușmani în afară și dușmani înăuntru e bine să se fie trează, conștința românească și să se regenereze puterile fizice și morale ale fiilor acestui neam—convoacă în adunarea generală pe elevii liceului și după expunerile făcute, astăzi 1 Decembrie 1929 se pun bazele unei societăți de educație fizică.

Bazați pe principiile de care a fost călăuzit legiuitorul ca și de nevoile actuale ale neamului nostru și, considerând admirația, pe care orice bun român deapururi o va păstra aceluia care a fost, educatorul poporului: „Spiru Haret”, în semn de omagiu și recunoștință pentru memoria marelui apostol și susținătorul cauzei educației fizice, adunarea în unanimitate, botează societatea cu numele de: „FLACĂRA—SPIRU HARET”.